

Hoger  
Algemeen  
Voortgezet  
Onderwijs

Vooropleiding  
Hoger  
Beroeps  
Onderwijs

HAVO Tijdvak 2  
VHBO Tijdvak 3

**Inzenden scores**

Uiterlijk 24 juni de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school op de daartoe verstrekte optisch leesbare formulieren naar het Cito zenden.

## 1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.

3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

## 2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, redenen, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, redenen, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring, uitleg of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 100 scorepunten worden behaald.

Het aantal scorepunten is de som van:

a. 10 scorepunten vooraf;

b. het aantal voor de beantwoording toegekende scorepunten;

c. de extra scorepunten die zijn toegekend op grond van een beslissing van de CEVO.

6 Het cijfer van het centraal examen wordt verkregen door het aantal scorepunten te delen door het getal 10.

### 3 Antwoordmodel

---

Antwoorden

Deel-  
scores

---

#### Bevolkingsgeografie

##### Maximumscore 2

- 1  Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- vooral jongeren trokken van het platteland naar de steden in verband met werkgelegenheid
  - toename van de werkgelegenheid in de steden gaf aanleiding tot meer en vroeger huwen

##### Maximumscore 2

- 2  het aanwijzen van groeikernen.

##### Maximumscore 2

- 3  Uit het antwoord moet blijken dat de omvang van de gezinsvormende cohorten in de jaren zeventig afnam.

##### Maximumscore 2

- 4  Een voorbeeld van een juist antwoord is:
- Vaak bleven ouderen achter die over een niet zo grote koopkracht beschikten.

##### Maximumscore 2

- 5  nationaal: concentratie in het westen van het land  
lokaal: in de wijken met lage status

---

1

---

1

##### Maximumscore 2

- 6  Asielzoekers en Zuid-Molukkers hebben te maken met het spreidingsbeleid van de overheid.

##### Maximumscore 2

- 7  Uit het antwoord moet blijken dat na een echtscheiding de vrouw veelal (deels) in haar eigen onderhoud moet voorzien.

##### Maximumscore 2

- 8  Uit het antwoord moet blijken dat er een vraag ontstaat naar kleinere (en luxere) appartementen in de steden.

Antwoorden	Deel-scores
<b>Het Nederlandse landschap – natuurlijke en menselijke factoren (toegepast op het veenlandschap en het zeekeilandschap)</b>	
<b>Maximumscore 2</b>	
9 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat: de mens door natte vervening plassen veroorzaakte die vervolgens door erosie vergroot werden	<u>1</u> <u>1</u>
<b>Maximumscore 2</b>	
10 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van juiste argumenten zijn: • de hoogteligging (net onder NAP) • onregelmatiger kavelform/grotere slootdichtheid • het toponiem „Moersloot”	
Indien 1 antwoord juist	<u>1</u>
<b>Maximumscore 2</b>	
11 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat ten gevolge van bodemklink en oxidatie het maaiveld steeds lager kwam te liggen, waardoor de grondwaterstand te hoog werd voor akkerbouw (en men moest overgaan op vee-teelt).	
<b>Maximumscore 2</b>	
12 <input type="checkbox"/> Gebied D ligt lager dan gebied A, waardoor er meer zoute kwel kan optreden.	
<b>Maximumscore 2</b>	
13 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van juiste antwoorden zijn: • sterke bevolkingsgroei • toenemende industrialisatie • toenemende welvaart van de bevolking • toenemende verstedelijking	
Indien 1 antwoord juist	<u>1</u>
<b>Maximumscore 2</b>	
14 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van een juist antwoord zijn: • verbetering van het vochthoudend vermogen • verbetering van de structuur/de fysische vruchtbaarheid • verbetering van de chemische vruchtbaarheid	
<i>Opmerking</i> <i>Verbetering van de textuur is fout.</i>	
<b>Maximumscore 2</b>	
15 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat hoogveenrestanten informatie geven over de aanwezige flora en fauna en daarmee ook inzicht geven in de kwaliteit van het milieu.	
<b>Maximumscore 2</b>	
16 <input type="checkbox"/> de voedselrijkdom (van het milieu)	
<b>Maximumscore 3</b>	
17 <input type="checkbox"/> X: +1/+2 Y: NAP/+1 Z: -1/NAP	<u>1</u> <u>1</u> <u>1</u>

Antwoorden	Deel-scores
<b>Maximumscore 2</b>	
18 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van juiste antwoorden zijn: <ul style="list-style-type: none"> <li>• zeespiegelstijging: hoe ouder de afzetting, hoe lager het maaiveld ligt ten opzichte van het (huidige) NAP.</li> <li>• inklinking: hoe langer het proces duurt, hoe lager het maaiveld ligt ten opzichte van het NAP.</li> </ul>	
<b>Maximumscore 2</b>	
19 <input type="checkbox"/> X: grootschalige zeeleipolders opstreckende verkaveling	<u>1</u> <u>1</u>
<b>Maximumscore 1</b>	
20 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat er veel landaanwinning heeft plaatsgevonden en dat zodra een stuk buitendijks land werd ingepolderd, een zeedijk een binnendijk werd.	
<b>Maximumscore 2</b>	
21 <input type="checkbox"/> A: oude zeelei B: jonge zeelei	<u>1</u> <u>1</u>
<b>Maximumscore 3</b>	
22 <input type="checkbox"/> A: grasland B: akkerland C: akkerland	<u>1</u> <u>1</u> <u>1</u>
<b>Maximumscore 1</b>	
23 <input type="checkbox"/> technische kennis (van ontwatering)	
<b>Maximumscore 2</b>	
24 <input type="checkbox"/> kreekruggen: akkerland/boomgaarden poelgronden: grasland	<u>1</u> <u>1</u>
<b>Nederland Distributieland: Mainports</b>	
<b>Maximumscore 2</b>	
25 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van juiste antwoorden zijn: <ul style="list-style-type: none"> <li>• beperking van het (vracht)autoverkeer</li> <li>• de aanleg zorgt voor het aantrekken van (stuwende) werkgelegenheid</li> </ul> <p>Indien 1 antwoord juist</p>	<u>1</u>
<b>Maximumscore 2</b>	
26 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat de directe werkgelegenheid in de regio Rijnmond afneemt, terwijl veel indirecte werkgelegenheid elders in Nederland toeneemt.	
<b>Maximumscore 2</b>	
27 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van juiste antwoorden zijn: <ul style="list-style-type: none"> <li>• minder files</li> <li>• lagere grondprijs</li> <li>• dichterbij Europees kerngebied</li> </ul> <p>Indien 1 antwoord juist</p>	<u>1</u>
<b>Maximumscore 2</b>	
28 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat: <ul style="list-style-type: none"> <li>• de energieprijzen van auto- en vliegverkeer de variabele kosten bepalen en dus van invloed zijn op de groei van de werkgelegenheid en</li> <li>• de milieuwetgeving de mogelijkheden van vlieg- en vrachtautoverkeer beïnvloedt</li> </ul>	<u>1</u> <u>1</u>

Antwoorden	Deel-scores
<b>Maximumscore 2</b>	
29 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat er nu teveel gemeenten zijn betrokken bij de mainportontwikkeling, waardoor er vertraging en/of versnippering in de besluitvorming optreedt.	
<b>Maximumscore 2</b>	
30 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat vanuit economisch standpunt Schiphol moet blijven groeien maar dat het milieu daardoor niet extra belast mag worden.	
<b>Maximumscore 2</b>	
31 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat vliegtuigen groter en stiller worden en men gebruik maakt van aanvliegroutes die meer over dunner bevolkt gebied gaan (doordat vliegtuigen steiler kunnen dalen). Bij dezelfde geluidsnormen kunnen dan meer passagiers en vliegtuigen worden verwerkt.	
<b>Maximumscore 2</b>	
32 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van juiste antwoorden zijn: <ul style="list-style-type: none"> <li>• in de EU zal deze maatregel waarschijnlijk niet zijn toegestaan</li> <li>• Nederlanders wijken uit naar Duitsland of België om vanaf die luchthavens te vliegen</li> <li>• veel passagiers zijn geen Nederlanders</li> </ul>	
<b>Maximumscore 2</b>	
33 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van juiste antwoorden zijn: <ul style="list-style-type: none"> <li>• beperking van het vliegverkeer kost meer werkgelegenheid</li> <li>• beperking van het vliegverkeer levert een groter verlies aan inkomsten op</li> <li>• beperking van het vliegverkeer heeft een te klein politiek draagvlak</li> <li>• de vervoersbehoefte is te groot om het vliegverkeer te beperken</li> </ul>	
Indien 1 antwoord juist	<u>1</u>
<b>Frankrijk</b>	
<b>Maximumscore 1</b>	
34 <input type="checkbox"/> C	
<b>Maximumscore 2</b>	
35 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat: <p>het Centraal Massief een hoge ligging heeft er relatief veel neerslag valt</p>	<u>1</u> <u>1</u>
<b>Maximumscore 2</b>	
36 <input type="checkbox"/> B: kalizout C: uranium	<u>1</u> <u>1</u>
<b>Maximumscore 2</b>	
37 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van een juist antwoord zijn: <ul style="list-style-type: none"> <li>• in januari neemt de matigende zeeinvloed van west naar oost af en wordt het dus van west naar oost steeds kouder</li> <li>• in juli ligt Frankrijk onder invloed van een hogedrukgebied, waardoor er veel minder maritieme invloeden zijn en de isothermen meer conform de breedteligging verlopen</li> </ul>	
<b>Maximumscore 3</b>	
38 <input type="checkbox"/> VIII: C XVI: D XIX: A	<u>1</u> <u>1</u> <u>1</u>

Antwoorden	Deel- scores
<b>Maximumscore 2</b>	
39 <input type="checkbox"/> Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• de Franse regering wil met de kinderbijslag laten zien dat het krijgen en onderhouden van kinderen zeer gewaardeerd wordt</li> </ul>	
<b>Maximumscore 2</b>	
40 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van een juist antwoord zijn:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• door de komst van grote aantallen migranten uit binnen- en buitenland</li> <li>• door de crisisjaren en de oorlog waren er veel te weinig goedkope woningen bijgebouwd</li> </ul>	
<b>Maximumscore 2</b>	
41 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• hoog percentage werklozen (vooral onder jongeren)</li> <li>• laag voorzieningenniveau</li> <li>• onpersoonlijke woonomgeving/teveel hoogbouw/verloederend woonmilieu</li> <li>• slechte verbindingen met de rest van de agglomeratie/te weinig openbaar vervoer</li> <li>• spanningen tussen autochtonen en allochtonen</li> </ul>	
Indien 1 antwoord juist	<u>1</u>
<b>Maximumscore 2</b>	
42 <input type="checkbox"/> Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• toerisme biedt relatief veel werkgelegenheid in gebieden met hoge werkloosheid</li> <li>• verbetering van de infrastructuur in slecht ontsloten gebieden</li> </ul>	
Indien 1 antwoord juist	<u>1</u>
<b>Maximumscore 2</b>	
43 <input type="checkbox"/> Uit het antwoord moet blijken dat Lyon in een (rivier)dal ligt tussen Alpen(voerland) en Centraal Massief, waardoor rivieren, autowegen en spoorlijnen daar samenkomen.	
<b>Maximumscore 1</b>	
44 <input type="checkbox"/> Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• het gebied ligt vlakbij Alpen en Middellandse Zee en is daardoor aantrekkelijk voor het personeel</li> </ul>	
<b>Maximumscore 3</b>	
45 <input type="checkbox"/> chemische producten	<u>1</u>
landbouwproducten/voedingsmiddelen	<u>1</u>
transportmiddelen	<u>1</u>

**Einde**